

ת"פ 59336/01/16 - מדינת ישראל נגד כ ש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 59336-01-16 מדינת ישראל נ' ש

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה על ידי ב"כ עו"ד דינה דוד

נגד

כ ש

הנאשם על ידי ב"כ עו"ד מוסטפא יחיא

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בעבירה של תקיפה סתם- בן זוג לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין ובעבירה של תקיפת קטין לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין (בכתב האישום המתוקן נפלה טעות ויוחסה לנאשם עבירה של תקיפת קטין וגרימת חבלה של ממש לפי סעיף 368 רישא לחוק העונשין, כאשר עבירה זו אינה עולה מעובדות כתב האישום המתוקן).

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24.1.16 באום כולתום 28 בירושלים (להלן: "**הבית**") איים הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופה של אשתו, גב' ר ש (להלן: "**המתלוננת**"), בכך שהרים לעברה סכין יפנית וביקש ממנה כסף וזאת בכוונה להפחידה או להקניטה. יומיים קודם ליום 24.1.16, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בבית, תקף הנאשם שלא כדין את המתלוננת בכך שתפס אותה בצווארה והצמיד לגופה סכין וכך איים הנאשם בהתנהגותו בפגיעה שלא כדין בגופה של המתלוננת וזאת בכוונה להפחידה או להקניטה.

כחודש וחצי קודם ליום 16.2.16, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, תקף הנאשם שלא כדין את ביתו, מ ש, ילידת 1998 (להלן: "**מ**") בכך שהיכה אותה בידה השמאלית באמצעות פינג'אן. בנסיבות המתוארות בעובדה 4, תקף הנאשם שלא כדין את בנו, מ ש יליד 2000 (להלן: "**מ**") בכך שהפיל אותו לרצפה.

3. בהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו ולאחר מכן יטענו הצדדים לעונש באופן חופשי.

חוות דעת פסיכיאטרית

4. מחוות הדעת הפסיכיאטרית עולה כי הנאשם משתמש בסמים מגיל 21 ונוכח שינויים בהתנהגותו של הנאשם הוא נבדק על ידי הפסיכיאטר, ד"ר מוראד, אשר המליץ על טיפול תרופתי (נוגדי פסיכוזה ותרופות הרגעה). הנאשם אף טופל במרכז גמילה והפסיק להשתמש בסמים. הנאשם היה נקי מסמים במשך מספר שנים והרגיש טוב. בהמשך הפסיק את הטיפול התרופתי וכעבור זמן קצר חזר להשתמש בסמים. מהבדיקה עולה כי הנאשם לא שלל את המעשים המיוחסים לו והסביר אותם על רקע שובו לשימוש בסמים ודרישתו לכסף עבור קנייתם מאשתו. אשר לסיבה שתקף את בנו, מסר הנאשם כי פחד שזה יתקוף אותו לאחר שהוא תקף את אמו ועל כן הגן על עצמו. עוד מסר שחש בטוב לאחר שנגמל מהסמים, וכי היחסים בביתו היו טובים, ועל כן מעוניין לשוב ולקבל טיפול ולהפסיק השימוש בסמים.

5. עוד עולה מחוות הדעת כי הנאשם לא היה במצב פסיכוטי בזמן הבדיקה והבין את האשמות נגדו. עוד הבין הנאשם את מהות בעלי התפקידים בבית המשפט ונמצא כי הוא יכול לעקוב אחר הליכים משפטיים ולשתף פעולה עם עורך דינו ועל כן, נמצא כשיר לעמוד לדין.

6. אשר לשאלת האחריות, עולה מחוות הדעת כי הנאשם השתמש בסמים מגיל צעיר, קיבל טיפול פסיכיאטרי בהתאם למצבו וכאשר היה במצב פסיכוטי על רקע שימוש בסמים, עבר תהליך גמילה במרכז טיפולי וכעבור זמן מסוים שב להשתמש בסמים ובאלכוהול. לדידה של הפסיכיאטרי, ד"ר וייסבורד, בעת מעשיו, הנאשם לא היה במצב פסיכוטי כלשהו. אלא מדובר בנאשם אשר היה מודע להשפעת הסמים על התנהגותו ואף עבר תהליך גמילה מהם, כך שהיום מצטער על חזרתו לשימוש בסמים ואלכוהול ורוצה שוב לעבור תהליך של גמילה. לפיכך, הנאשם יכול היה להימנע משימוש בסמים ולהימנע מביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ולכן קבעה ד"ר וייסבורד כי הנאשם אחראי לביצוע המעשים המיוחסים לו.

תסקיר שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 41, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאים 19-6. שני ילדים נוספים אשר נולדו לו, נפטרו בינקותם ממחלה חשוכת מרפא. עד למעצרו, התגורר הנאשם עם משפחתו בשכונת "בית חנינה" ולא עבד.

8. משפחת מוצאו של הנאשם מונה אב אלמן ותשעה אחים, בטווח גילאים של 26-45 שנים, כאשר הנאשם הוא הרביעי בסדר הלידה. אמו של הנאשם נהרגה לפני 18 שנים בתאונת דרכים בהתהפכות אוטובוס בו נסעה. לאחר מכן, נישא האב בשנית ולו ארבעה ילדים נוספים מנישואיו השניים.

9. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם השלים שש שנות לימוד ואינו יודע קרוא וכתוב. מגיל צעיר החל להשתמש בחומרים ממכרים שונים, ובהם, גראס, חשיש, אלכוהול, ובהמשך התמכר גם לסמים מסוג קוקאין, אקסטזי ו-LSD. כאשר ברקע להעמקת התמכרותו פטירתם של שניים מילדיו וכן פטירתה של אמו. ביוזמת אחיו ובעידודם, הנאשם שולב מספר פעמים במכון גמילה פרטי "שועפט",

אך לאחר מספר חודשים שב להשתמש בסמים. הנאשם לא שהה במסגרת תעסוקתית קבועה, אלא הוא עבד לאורך השנים למשך פרקי זמן קצרים בלבד בעבודה בבנין, יחד עם אחיו.

10. קצינת המבחן מסרה כי בשנת 2010 הופנה הנאשם לראשונה לאבחון בשירות המבחן, נוכח הרשעתו בעבירות תקיפה סתם בת- זוג והיזק לרכוש במזיד. שירות המבחן התרשם מאדם מופנם, בעל יכולות נמוכות, כאשר דפוסי התמכרות לסמים עמדו ברקע לאלימות הזוגית. באותה עת, הנאשם נטל אחריות למעשיו, טופל ועבר הליך של גמילה, כך שחלה התייצבות במצבו. עוד הופנה לאבחון פסיכיאטרי, ממנו עלה כי הוא לא סובל ממחלת נפש והוא אחראי למעשיו. כן עלה כי הצליח להשתקם והפסיק להשתמש בסמים. נוכח שיקומו של הנאשם ועל מנת שלא לפגוע בפרנסת המשפחה, שירות המבחן המליץ בשעתו על הטלת צו של"צ בהיקף של 160 שעות ועל צו מבחן לשנה.

11. הנאשם הופנה שנית לשירות המבחן במסגרת חקירת המעצר בתיק בעניינו. שירות המבחן התרשם מדפוס פעיל של התמכרות אצל הנאשם המביא לקשיים בשליטה העצמית, בתפקוד וכן התרשם מכך שהנאשם מבטא עמדה קורבנית. המתלוננת מסרה לקצינת המבחן כי רצונה הוא שהנאשם יעבור הליך של גמילה, כתנאי לחזרה לחיים משותפים עמה. בסופו של יום, לא הומלץ לשחרר את הנאשם מבית מעצר.

12. אשר לביצוע העבירות בתיק זה, קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם התקשה לקבל אחריות להן, צמצם מחומרתן, ושלל כל גילויי אלימות מכוונים ביחס למתלוננת או לילדיו, הוא תאר את הפגיעה בבתו כטעות שארעה תוך כדי האירוע, כאשר ניסתה להפריד בינו לבין המתלוננת, כן ייחס את התפרצותו כלפי בנו לתסכול המצטבר וללחצים אשר חווה. הנאשם התקשה להכיר בקשייו, בעומק התמכרותו ולקבל אחריות לקשייו התפקודיים כבן זוג וכאב.

13. משיחתה של קצינת המבחן עם המתלוננת עלה כי הנאשם משתמש בסמים מזה כ- 15 שנה, ומתקשה לתפקד. בתקופה אשר קדמה למעצרו, השימוש בסמים גבר והתמכרותו להם העמיקה. על כן, נקט בהתנהגות תוקפנית ואלימה ביחס אליה ולילדיהם, כשהיה זקוק לכסף למימון הסם. היא ביטאה תקווה לפני קצינת המבחן כי הנאשם יעבור הליך של גמילה ושיקום על מנת שהם יוכלו להמשיך בחייהם המשותפים. עוד עלה כי בעבר ערך הנאשם שני ניסיונות גמילה אשר לא צלחו.

14. אשר להערכת הסיכון וסיכויי השיקום, קצינת המבחן התרשמה כי לנאשם קשיים רבים בתחום התפקודי והוא מתקשה לגלות יציבות לאורך זמן בתחום התעסוקה ולגלות אחריות לתפקידו כמפרנס. כן התקשה הנאשם לקבל אחריות למעשיו ונטה לייחס את האחריות להתנהגותו לגורמים חיצוניים. לדידה, הנאשם מאופיין בדפוסי התמכרות ואלימות וחשוף לעבריינות סביב השימוש בסמים, וכל אלה מהווים להערכתה גורמי סיכון להישנות העבירות. לצד כל זאת, התרשמה קצינת המבחן כי במהלך האבחון הנאשם שיתף פעולה ויש לו יכולת, גם אם נמוכה, להשתלב במעגל העבודה. בעברו, היו מספר תקופות, גם אם קצרות, של ניקיון מסמים ושיקום, אשר ייתכן כי בעתיד יסייעו לו בניסיון שיקומי נוסף. עם זאת, כיום, להתרשמותה של קצינת המבחן, הנאשם חסר מוטיבציה להשתלב בטיפול כוללני וארוך טווח של גמילה ושיקום לו הוא זקוק, ולכן הסיכון להישנות

העבירה כיום הוא גבוה.

15. קצינת המבחן לא באה בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם לאור הסיכון הגבוה להישנות העבירות ונוכח חוסר המוטיבציה של הנאשם לטיפול, אלא המליצה להשית על הנאשם עונש מאסר אשר יהווה גורם הרתעתי להתנהגותו, וכן המליצה להשית עליו בנוסף עונש מותנה. בנוסף המליצה כי במידה ויוטל עליו עונש מאסר, יש להורות לשירות בתי הסוהר לבחון אפשרות לשלבו בהליך טיפולי ושיקומי בין כתלי הכלא.

טיעוני הצדדים לעונש

16. בפתח הדברים אציין כי, ב"כ הנאשם ביקש לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר משלים על מנת לבחון בשנית את האפשרות לשלב את הנאשם בשיקום. ב"כ המאשימה התנגדה לכך והדגישה כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי בעבר היו לנאשם שני ניסיונות גמילה שלא צלחו והנאשם חסר מוטיבציה לטיפול ארוך טווח, כך שהנאשם יוכל לעבור הליך של שיקום מאחורי סורג ובריא. גם הנאשם ביקש הזדמנות אחרונה להשתקם. בהחלטתי, לא מצאתי לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר משלים, מאחר שקצינת המבחן היתה ברורה בהמלצתה לפיה הנאשם כיום חסר מוטיבציה לטיפול כוללני והמליצה כי שב"ס יבחן את האפשרות לשלב את הנאשם בהליך טיפולי- שיקומי בין כותלי הכלא.

17. ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים העומדים בבסיס עבירות האלימות במשפחה. אשר לנסיבות ביצוע העבירה - טענה ב"כ המאשימה כי הן מעידות על חומרתן של העבירות. הנאשם תפס את המתלוננת בצווארה והצמיד סכין לגופה, כן תקף את ילדיו הקטנים, בכך שהיכה בידה של בתו באמצעות פינג'אן ובהזדמנות אחרת הפיל את בנו לרצפה. ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי דין מהם ניתן להקיש לענייננו וטענה כי מדיניות הענישה היא גמול והרתעה ממשית. משכך סברה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם את נסיבות האירוע נע בין 10 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר.

18. אשר לעונש המתאים ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם אומנם לקח אחריות למעשיו, וחסך זמן שיפוטי, אולם לנאשם הרשעות קודמות, אף בעבירות דומות ותסקיר שירות המבחן הצביע על אי לקיחת אחריות ועל עמדה קורבנית של הנאשם, כך שהוא צמצם מחומרת מעשיו. עוד ציינה כי עלה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם חסר כל מוטיבציה להשתלב בטיפול ועל כן העריכה קצינת המבחן כי הסיכון להישנות העבירות הוא גבוה. כן שירות המבחן המליץ להשית על הנאשם מאסר בפועל שיהווה גורם הרתעתי, מוחשי. על כן ב"כ המאשימה סברה כי יש למקם את הנאשם ברף הבינוני של המתחם ועתרה להטיל עליו 16 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה והגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

19. מנגד, טען ב"כ הנאשם אשר לנסיבות ביצוע העבירה, כי מדובר באירוע בו לא נגרמו נזקים או חבלות למתלוננת ולילדיה, ועל כן סבר כי מתחם העונש ההולם הוא בין מספר חודשי מאסר ועד לשנת מאסר. אשר לעונש המתאים ב"כ הנאשם עמד על נסיבות חייו המורכבות של הנאשם וציין כי הנאשם נשוי ואב לילדים, כאשר שני ילדיו נפטרו ממחלה חשוכת מרפא, וכי הרקע לביצוע העבירות הוא שימוש בסמים. עוד ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם הודה במעשיו בהזדמנות הראשונה ולקח

אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי יקר. בנוסף, העבירה האחרונה בה הורשע הנאשם היא משנת 2007 וזהו מאסרו הראשון. בהתחשב בכל אלה ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בימי מעצרו של הנאשם מיום 24.1.16 ולחילופין טען כי אם בית המשפט לא יסתפק בימי מעצרו, יש להשית על הנאשם עונש הקרוב לתקופה זו. ב"כ הנאשם טען כי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה היא חמורה יותר בהשוואה לענייננו.

מתחם העונש ההולם

20. בהתאם לתיקון 113 לחוק, יש לקבוע תחילה, אם עסקינן באירוע אחד או במספר אירועים. הצדדים אינם חלוקים בשאלה ומסכימים כי מדובר באירוע אחד ואף אני מצאתי כי במקרה שלפני, היות שמדובר ברצף אירועים שהתרחשו במקום אחד, כחלק מסדרה של אירועי אלימות שנקט הנאשם נגד המתלוננת וילדיו, יש לראות בעבירות שביצע הנאשם אירוע אחד. לפיכך, אקבע מתחם אחד, המביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות.

21. על פי סעיף 40 ב'לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

22. עבירות התקיפה, תכליתן הגנה על הערך של שלמות גופו של אדם. ערך זה הוא מהחשובים במארג הערכים החברתי. לעבירות התקיפה כלפי בני משפחה נודעת חומרה יתירה, והמחוקק קבע כפל עונש בשל נסיבה זו. מעשי אלימות כלל פוגעים באוטונומיה של קורבן העבירה, בתחושת הביטחון שלו ובכבודו. מעשי אלימות פיזיים פוגעים בגופו, בריאותו ושלמות גופו של הקורבן. הצורך להגן על ערכים אלה מתחדד כאשר עבירות האלימות מבוצעות כלפי הקטנים, בתוך בית-המשפחה שאמור להוות עבורם מקום מבטחים. למעשי האלימות במשפחה מתווספים לפגיעה הפיזית הן פגיעה נפשית והן פגיעה רגשית. בן משפחה קטין שם את מבטחו בהוריו, כאשר משפחתו משמשת לו מסגרת מגנה ותומכת. תקיפתו של קטין על ידי מי מהוריו מערערת את יציבותה של המסגרת האמורה, את מבטחו ובטחונו של הקטין באותה מסגרת.

23. עבירת האיומים באה להגן על שלווה נפשו של האדם ולאפשר לו חיים חופשיים מלחצים אסורים. בנוסף, מגנה עבירה זו בעקיפין על ערך האוטונומיה של האדם וחופש הפעולה והבחירה שלו.

24. הנאשם הורשע בשורה של עבירות שבוצעו נגד אשתו וילדיו הקטנים. בית המשפט העליון קבע כי יש להילחם בתופעת האלימות במשפחה, וזאת באמצעות מדיניות ענישה מחמירה. הלכה זו שבה ונקבעה בע"פ 9192/11 מיום 19/04/12, מפי כב' השופט ג'ורן אשר שב וציטט את האמור בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי..."

עמוד 5

25. אשר לנסיבות ביצוע העבירות, מחד, נוכח ריבוי העבירות באירוע, אשר בעת ביצועם היו לנאשם מספר הזדמנויות להפסיקם, אולם הוא בחר להמשיך במעשיו, ומאחר שהעבירות נעברו כלפי בני משפחתו של הנאשם- אשתו המתלוננת ושני ילדיו הקטינים, כאשר הנאשם תקף את המתלוננת בכך שתפס אותה בצווארה והצמיד לגופה סכין ויומיים לאחר מכן איים הנאשם על אשתו, בכך שהרים לעברה סכין יפנית וביקש ממנה כסף שזהו מעשה שיש בו חומרה יתירה, שכן תנועה אחת לא נכונה הייתה עלולה להוביל לתוצאה טרגית. כן תקף את בתו, בכך שהיכה אותה בידה השמאלית באמצעות פינג'אן ותקף את בנו, בכך שהפילו לרצפה.

26. מאידך ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים, יש להתחשב בכך שהנאשם ביצע את העבירות ללא תכנון מוקדם, וכי לא נגרמו למתלוננת ולילדיו הקטינים חבלות. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם ביצע את העבירות כאשר השתמש בסמים, ונראה שקיים קשר בין השימוש בסמים על ידי הנאשם לבין התנהגותו האלימה, שכתוצאה מכך נפגעה יכולתו של הנאשם לשלוט על מעשיו ולהימנע מהם. ועל כן אני סבורה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בעוצמה בינונית.

27. כאשר אני שוקלת את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, את הערך החברתי המוגן, את מידת הפגיעה בו ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נסיבות אלה הוא בין 9 חודשי מאסר ועד ל 20 חודשי מאסר.

העונש המתאים

28. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא' לחוק העונשין).

29. **לחומרה**, ראשית שקלתי את הצורך בהרתעת הציבור והנאשם בהעברת מסר חד וברור כנגד הישנותם. שנית, שקלתי את העובדה כי עולה מתסקיר שירות המבחן שהנאשם ביטא עמדה קורבנית והתקשה לקחת אחריות על תפקידיו במשפחה, כמו כן הוא התקשה לקחת אחריות למעשיו וצמצם מחומרתם. כמו כן, הנאשם צבר לחובתו הרשעה קודמת בעבירות תקיפת בת זוג והיזק לרכוש במזיד ובו נדון כבר בעבר לצו מבחן, צו של"צ ומאסר מותנה, ולמרות זאת חזר לסורו. כן בשנת 2007 הורשע בעבירה של החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית. מכאן נראה כי ההליך הפלילי הקודם לא הרתיעו ולא הציב לו גבולות. מנגד עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד.

עוד עולה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם מכור לסמים והיה נתון תחת השפעת חומרים ממכרים וכן יש צורך בהרתעת הנאשם נוכח נטייתו לטשטוש ולצמצום מעשיו ובשל הקושי של הנאשם בוויסות דחפיו ונטייתו להגיב בצורה אימפולסיבית וקושי בשליטה עצמית. בנוסף שקלתי את היעדרה של המלצה טיפולית וכי הנאשם השתלב בהליך טיפולי פעמיים ובכל זאת חזר לשימוש בסמים לאחר מספר חודשים, ובשלב זה הנאשם חסר מוטיבציה להשתלב בטיפול כוללני וארוך טווח של גמילה ושיקום.

30. לקולא שקלתי את נסיבות חייו הקשות של הנאשם כמפורט בתסקיר שירות המבחן, מות אמו מתאונת דרכים, פטירת ילדיו ממחלה חשוכת מרפא. אוסיף כי הנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר בפועל, כך שיש להניח כי עונש כאמור לא יהיה קל עבורו ועבור בני משפחתו. עוד התחשבתי בכך שהנאשם שוהה במעצר כחצי שנה, וידוע כי תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר. בנוסף, שקלתי לקולא את העובדה שהנאשם לקח

אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי וכן חסך עוגמת נפש מבני משפחתו שהיו צריכים להעיד כנגדו.

31. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום בהעדר המלצה של שירות המבחן, אולם החלטתי להטיל עונש ברף התחתון של המתחם.

32. אשר על כן החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 12 חודשי מאסר מיום מעצרו 24.1.16.

ב. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו על כל עבירת אלימות כלפי בן משפחה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ו, 17 יולי 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.